

**ГАСУУНСУХАЙТ-ГАНЦМОД БООМТЫН ХИЛ ДАМНАСАН ТӨМӨР ЗАМ,
НҮҮРСНИЙ ХУДАЛДАА, ТАВАНТОЛГОЙН НҮҮРСНИЙ УУРХАЙН ХҮЧИН ЧАДЛЫГ
НЭМЭГДҮҮЛЭХ ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН
ГАЗАР БОЛОН БҮГД НАЙРАМДАХ ХЯТАД АРД УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
ХООРОНДЫН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙГ
ХЭЛЭЛЦСЭН ТАЛААРХ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, ГАДААД БОДЛОГЫН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2025 оны 03 дугаар
сарын 26-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Н.Наранбаатар

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2025 оны 03 дугаар сарын 17-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн “Гашуунсухайт-Ганцмод боомтын хил дамнасан төмөр зам, нүүрсний худалдаа, Тавантолгойн нүүрсний уурхайн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улсын Засгийн газар болон Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 78 дугаар зүйлд заасныг үндэслэн Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо 2025 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Байнгын хороо хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Хосбаяр төслийг дэмжиж байгаагаа илэрхийлээд, тухайн бүс нутагт ундны усны асуудал хүндрэлтэй байгааг хэрхэн шийдвэрлэх, усны талаар суурь судалгаа хийсэн эсэх, цэвэр усны асуудалд анхаарах, хил холболт хийгдсэнээр төмөр замын тариф, авто тээврийн тарифын харьцаа ямар болох, Гашуунсухайт боомтоос Цогтцэций сум хүртэлх авто замын ажлын явцын талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ө.Шижир Улсын Их Хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн 58 дугаар тогтоолын 3, 5, 9 дэх заалтад тусгасан асуудал хэлэлцээрт тусгагдаагүй байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Н.Наранбаатар Улсын Их Хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн 58 дугаар тогтоолд орон нутгийн асуудал, байгаль орчны асуудал, ажлын байрны асуудал, усны асуудал, цөлжилт, шар шороо, тоосжилтын асуудлыг тусгайлан оруулж өгсөн боловч хэлэлцээрт тусгагдаагүй байгаа талаар, төслийг хэрэгжүүлснээр байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлөх байдал, тоосжилт, усны хэрэглээ, сургууль, цэцэрлэг, төрийн үйлчилгээ, эмнэлгийн асуудлыг шийдвэрлэх, орон нутагт үр өгөөжтэй байхад хэрхэн анхаарч байгаа талаар, “Эрдэнэс-Тавантолгой” ХК орон нутгийн иргэдтэй харилцах хүрээнд ямар ажил хийхээр төлөвлөж байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Жангабыл хэлэлцээрийн төслийг дэмжиж байгаагаа илэрхийлээд, бүтээн байгуулалтын ажлыг ямар хугацаанд эхлүүлэх, хэлэлцээрийг баталснаар ямар нэг хууль тогтоомжид өөрчлөлт орох эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Ганбат хил холбох, хил дамнах гэсэн ойлголтыг нэг мөр болгох, хэлэлцээрт тусгасан “Гурвыг цогцоор” гэснийг юу гэж ойлгох талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн С.Эрдэнэболд олон нийтэд мэдээллийг тодорхой түгээхэд анхаарах, хэлэлцээр батлагдсанаар эдийн засгийн үр өгөөжөө хэр хугацааны дараа өгөх, гүүрэн байгууламж ямар хугацаанд баригдах, бүтээн байгуулалтын ажил дуусах хугацаатай холбоотой тодорхой мэдээлэл өгөх, Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамнаас гадна байгаль орчин, экологи, нийгмийн асуудал хөндөгдөж байгаа учраас Засгийн газар анхаарч ажиллах шаардлагатай талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жаргалан хэлэлцээрийг зөвшилцөх үед Байнгын хорооны гишүүдээс тодорхой саналууд гаргасныг хэлэлцээрт тусган томъёоллын хувьд сайжирсан байгаа талаар дурдаад, “Монгол Улсын Засгийн газар болон Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар

хоорондын хэлэлцээр"-г 2025 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдөр Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Харбин хотноо гарын үсэг зурагдсан протоколтой танилцах хүсэлтэй байгаа талаар, дагалдах 3 гэрээ байгуулах хугацаа, гэрээтэй холбоотой бүтээн байгуулалтын тендер зарлах, дүгнэхтэй холбоотой тодорхой мэдээллийг ажлын хэсгээс тодруулж асуулт асууж, хариулт авсан болно.

Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Хосбаяр төслийн зураг төсөл норм стандартыг хангаж байгаа эсэх, томоохон бүтээн байгуулалт, төслийн ажлуудын график, үе шатуудад онцгой анхаарах, хугацаа алдахгүйгээр төмөр замын асуудлыг судлах, Улсын Их Хурлын гишүүн Н.Наранбаатар төслийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор орон нутгийн иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангах, хот тосгон, суурьшлын бүсийн асуудлыг шийдвэрлэх, цогцоор нь анхааралдаа авах зайлшгүй шаардлагатай, боомтод ажиллаж, амьдарч байгаа төрийн албан хаагчдын ажиллах, амьдрах орчин нөхцөл, тоног төхөөрөмж, лаборатори бий болгох, малчдын асуудал, худаг ус, бэлчээрийн асуудлыг шийдвэрлэх, ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр, татвар, хураамжаас тодорхой хувийг орон нутагт төвлөрүүлэх, үр өгөөжтэй байхад анхаарах, Улсын Их Хурлын гишүүн Э.Болормаа төслийг дэмжиж байгаагаа илэрхийлээд, "Эрдэнэс-Тавантолгой" ХК төслийг хэрэгжүүлэхдээ хариуцлагатай байж хэрэгжилтэд анхаарах, орон нутгийн иргэдийн оролцоог хангах, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах зэргээр санаачилгатай ажиллах, орон нутгийн иргэдэд хүртээмжтэй, үр өгөөжтэй байхад анхаарч, үйл ажиллагаагаа цаг алдалгүй эхлэх шаардлагатай, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Жангабыл нүүрсний чанарт анхаарах, шинээр нээх уурхайгаас гарах нүүрсийг борлуулах талаар гэрээнд тусгах шаардлагатай, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Ганбат төслийг хэрэгжүүлэх явц, үр дүнд анхаарч хариуцлагатай ажиллах, Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Тэмүүлэн гишүүдийн хэлсэн саналуудыг ажил хэрэг болгох, засаж залруулах, нийцүүлэхэд анхаарч хариуцлагатай ажиллах, хоёр улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр учраас харилцан ашигтай байх, нэг талдаа Монголын талын эрх ашгийг хангуулахад анхаарах, авто зам болон тээвэр, боомтын орчин нөхцөлтэй холбоотой орон нутгийн хөгжил, үндэсний аж ахуйн нэгжүүдийн оролцоотой холбоотой асуудлыг онцгойлон анхаарч ажиллах, түүнчлэн гишүүдэд хоёр талын ажлын хэсэг хооронд байгуулах протоколтой танилцуулах шаардлагатай талаар тус тус үг хэлсэн болно.

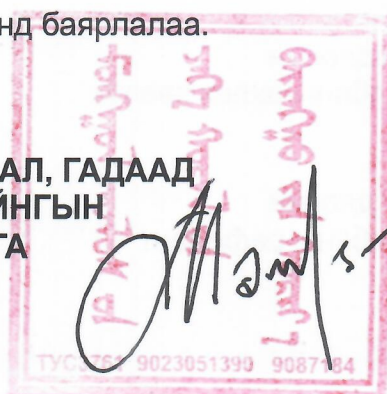
Хуулийн төслийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжлээ.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Гашуунсухайт-Ганцмод боомтын хил дамнасан төмөр зам, нүүрсний худалдаа, Тавантолгойн нүүрсний уурхайн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улсын Засгийн газар болон Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг хэлэлцсэн талаарх Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

**АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, ГАДААД
БОДЛОГЫН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА**

Г.ТЭМҮҮЛЭН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Г А Ш У У Н С У Х А Й Т - Г А Н Ц М О Д Б О О М Т Ы Н Х И Л Д А М Н А С А Н
ТӨМӨР ЗАМ, НҮҮРСНИЙ ХУДАЛДАА, ТАВАНТОЛГОЙН
НҮҮРСНИЙ УУРХАЙН ХҮЧИН ЧАДЛЫГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ
ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭР
СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газар, бөлөн Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын “Гашуунсухайт-Ганцмод боомтын хил дамнасан төмөр зам, нүүрсний худалдаа, Тавантолгойн нүүрсний уурхайн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх хамтын ажиллагааны тухай хэлэлцээр”-ийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

Гарын үсэг